

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 17Csp/51/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719202581
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jenčová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2019:8719202581.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad- sudkyňou JUDr. Ivetou Jenčovou v spore žalobcu: R. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T.B. XX, XXX XX Y., právne zastúpená: JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie ul. Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovaným: 1/ HYPOREAL, s.r.o., , so sídlom: Murgašova 3, 040 01 Košice, IČO: 44 155 077, 2/ Nemocnica Poprad, a.s., Banícka 803/28, 058 45 Poprad, IČO: 36 513 458, o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy takto

rozhodol:

- I. Žalovaný v 1. rade je p o v i n n ý zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 9.12.2008 na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne.
- II. Žalobkyňa m á voči žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ktoré budú vyčíslené samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.
- III. Súd žalovanému v 2. rade nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou tunajšiemu súdu 20.5.2019 domáhala uloženia povinnosti žalovanému v 1. rade zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 9.12.2008 na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne.

2. Žalobu dôvodila tým, že so žalovaným v 1. rade uzatvorila Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, išlo o typovú formulárovú zmluvu, ktorej súčasťou bola aj Dohoda o zrážkach zo mzdy, uvedená drobným písmom v časti 5.1 zmluvného formulára. V čase podpisu Zmluvy nemala vedomosť, že podpisom uzatvára aj Dohodu o zrážkach zo mzdy. Až bod zamestnávateľa sa dozvedela, ktorému bola doručená žiadosť o vykonanie zrážok z jej mzdy, že podpísala aj Dohodu. Zamestnávateľ je povinný vykonávať zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu. Žalovaný v 1.rade ako veriteľ výšku dlžných súm jednostranne diktuje, a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom, chýba súdna kontrola spotrebiteľskej zmluvy, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by ex offo podliehali súdnej kontrole, prípadne či zmluva obsahuje všetky náležitosti, ktoré spotrebiteľská zmluva má obsahovať. V predmetnej zmluve absentujú náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j), k), zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, čo v spojení s § 4 ods. 3 citovaného zákona znamená, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Obava žalobkyne, že žalovaný v 1. rade zasiahne do jej majetku bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení sa reálne naplnila požiadanim zamestnávateľa žalobkyne, žalovaného v 2. rade, o vykonanie zrážok zo mzdy. V záujme predídania vzniku majetkovej ujmy navrhla žalobkyňa, aby sa dočasne zakázal žalovaným výkon zrážok zo mzdy neodkladným opatrením. Žalobkyňa ďalej poukázala na viaceré súdne rozhodnutia v obdobných veciach, v ktorých súdy vyhovelí žalobám, aj návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia s obdobným obsahom.

3. Súd uznesením 17Csp 51/2019 - 19 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému v 1./ rade, aby sa zdržal použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 09.12.2008 na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne odo dňa doručenia uznesenia o

nariadení neodkladného opatrenia až do právoplatného skončenia konania vo veci samej a žalovanému v 2./ rade uložil, aby sa zdržal vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 09.12.2008 odo dňa doručenia uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Žalobkyni priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

4. Žalovaný v 1.rade sa k žalobe, ktorá mu bola riadne aj s poučením doručená, nevyjadril, nezúčastnil sa ani súdneho pojednávania, na ktoré mal predvolanie riadne doručené, svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnil. Žalovaný v druhom rade riadne neúčasť na pojednávaní pracovnými dôvodmi ospravedlnil. Právny zástupca žalobkyne trval na podanej žalobe a žiadal v zmysle žalobného petitu rozhodnúť.

5. Z výsledkov vykonaného dokazovania z vyjadrení právneho zástupcu žalobkyne, zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo Žiadosti žalovaného v 1.rade adresovanej žalovanému v 2.rade o vykonávanie zrážok zo dňa 24.3.2011, ako aj z ďalších listinných dôkazov v spise mal súd preukázané, že žalobkyňa a žalovaný v 1. rade uzavreli Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Zo Zmluvy je zrejmé, že išlo o typovú formulárovú zmluvu, ktorej súčasťou bola aj Dohoda o zrážkach zo mzdy, uvedená drobným písmom v časti 5.1., uzavretá v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej dlžník výslovne a neodvolateľne súhlasil s tým, že veriteľ je oprávnený túto dohodu predložiť zamestnávateľovi mzdy dlžníka kedykoľvek v priebehu platnosti zmluvy o revolvingovom úvere. Sú tam rôzne skutočnosti uvádzané, ktoré sú ťažko čitateľné, napr. o tom, že súčasťou pohľadávky sú aj zmluvné pokuty. Je evidentné, že text dohody na predtlačenom tlačive so žalobkyňou individuálne dojednaný nebol, táto nemala žiadnu možnosť ovplyvniť jej znenie a súd uveril jej tvrdeniu, keďže prílohou žaloby je aj predmetná zmluva, že ani nemala vedomosť o tom, že podpisuje aj dohodu o zrážkach zo mzdy, zakomponovanú do ďalšieho, malým písmom písaného textu.

6. Listom zo dňa 24.3.2014 žalovaný v 1.rade vyzval zamestnávateľa žalobkyne, Nemocnicu Poprad, a.s. na realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy žalobkyne, teda na zrážanie mesačnej čiastky v najvyššej zákonnej výške až do úplného zaplatenia dlhu, ktorý činil 663,80 € titulom istiny z úveru, 331,94 € titulom zmluvnej pokuty, ktorú v žiadosti o zrážky zo mzdy odôvodnil, ako aj ďalšej zmluvnej pokuty vo výške 1028,89 €, a to na účet vedený vo VÚB, a.s., ktorý žalovaný v žiadosti uviedol.

7. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, teda k 9.12.2008) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

8. Nepochybné je aj to, že na predmetný úver je potrebné aplikovať zákon č. 258/2001 Z.z o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, teda k 9.12.2008) .

9. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z o spotrebiteľských úveroch tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

10.Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,

11.Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

12. Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch Pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

13. Podľa § 5a ods.1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (v znení účinnom od 1.5.2014) dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, 12cd) ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

14. V danom prípade súd prejudiciálne skúmal najprv rozsah záväzku žalobcu z predmetnej úverovej zmluvy s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia a to v tej súvislosti, či veriteľ má nárok aj na úroky a poplatky alebo má nárok len na zaplatenie istiny úveru. V danom prípade v zmluve nie je konečná splatnosť úveru, ročná úroková sadzba, výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, RPMN a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, priemerná RPMN. Súd sa nižšie zaoberá podrobnejšie rozčlenením splátky na istinu, úroky a poplatky, nakoľko táto problematika bola riešená aj na úrovni Súdneho dvora ES... To nič nemení na skutočnosti, že ďalšie obligatórne náležitosti, tak, ak sú už uvedené, zmluva neobsahuje.

15. Rozhodujúca pre vyhodnotenie spornej otázky je však Smernica 2008/48/ES, ktorá v článku 22 upravuje úplnú harmonizáciu a záväzný charakter, predovšetkým pokiaľ ide o náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Znamená, že členské štáty EÚ nie sú oprávnené vo svojej vnútroštátnej právnej úprave zahrnúť iné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, než sú uvedené v článku 10 ods. 2 Smernice. Úplná harmonizácia v tejto oblasti je potrebná na to, aby sa všetkým spotrebiteľom v EÚ poskytla rovnocenná úroveň ochrany ich záujmov.

16. V článku 10 ods. 2 citovanej smernice sa uvádza, čo má obsahovať zmluva o úvere. Pod písm. h/ je uvedená výška, počet a frekvencia splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia.

17. V citovanom článku sa teda vôbec neuvádza splátka istiny, úrokov a poplatkov, ale je použitý len termín „splátka“. Preto ani právny poriadok Slovenskej republiky nemôže túto zmluvnú náležitosť modifikovať tak, aby veriteľ bol povinný do zmluvy uvádzať členenie splátky na istinu, úrok a poplatky. Bolo by to v rozpore so spomínanou smernicou s poukazom na článok 22 ods. 1. Aj keď je potrebné uviesť, že citovaná smernica nemá tzv. horizontálny priamy účinok a teda nemôže priamo zakladať práva a povinnosti jednotlivcom, je potrebné z nej vychádzať a je potrebné dospieť eurokomfortným výkladom k záveru, že citovaná právna norma neupravuje nutnosť rozpisu splátky na istinu, úrok a poplatky.

18. Napokon odpoveď na túto otázku poskytol Súdny dvor EÚ vo svojom rozsudku C-42/15 z 9.11.2016, ktorým rozhodol o návrhu Okresného súdu Dunajská streda na prejudiciálne konanie, ktoré súviselo s konaním vedenom na spomínanom súde vo veci spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. proti Kláre Bíroovej, keď na otázku spomínaného súdu, či článok 10 ods. 2 písm. i/ v spojení s písm. h/ smernice 2008/48/ES sa má vykladať tak, že zmluva o úvere nemusí v čase uzavretia obsahovať presné určenie aká časť jednotlivcej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky, Súdny dvor uviedol, že daný článok sa má vykladať tak, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia podľa európskeho súdu bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. V odôvodnení rozhodnutia Súdny uviedol, že iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky podľa článku 10 ods. 2 písm. i/ a článku 10 ods. 3 smernice.

19. V tejto súvislosti súd potrebuje zdôrazniť, že si je vedomý toho, že citovaná smernica 2008/48/ES nemá priamy účinok, ale práve pri výkladových problémoch jednotlivých ustanovení nášho právneho poriadku je potrebné z nej vychádzať a použiť tzv. eurokomfortný výklad. Toho sa totiž často dožadujú v súdnych sporoch spotrebiteľa, ale tento výklad je potrebné použiť nielen v tých prípadoch, ak je to na prospech spotrebiteľa, ale aj opačne. To je aj prípad vyhodnotenia § 4 ods. 2 písm. k/ zákona č. 258/2001 Z.z., takže využitie spomínaný eurokomfortný výklad v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je potrebné splátku úveru rozlíšiť na splátku istiny, úrokov a poplatkov. Napokon tento záver vyplýva aj z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C 555/07.

20. Uvedené rozsudky je nutné aplikovať pri spomínanom eurokomfortnom výklade vnútroštátneho práva, ktoré sa musí vykladať v súlade s právom EÚ, čo vyplýva zo systému Zmluvy o fungovaní EÚ. Vnútroštátny súd má povinnosť zabezpečiť plnú účinnosť práva Únie pri rozhodovaní sporu. Pri zabezpečení práva Únie vnútroštátny súd nemôže dokonca uplatniť ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré by boli v rozpore s právom Únie (napr. rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-555/07, body 48, 51). Je neakceptovateľné, ak rozsudky európskeho súdu by sa mali aplikovať len vtedy ak sú na prospech spotrebiteľa (napr. rozsudok C-473/00 „Cofidis“) a už nie opačne. Súd poukazuje aj na ďalší rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-453/00 z 13.1.2004. Vnútroštátne orgány, teda aj súdy, sú povinné prihliadať k výkladu práva spoločenstva, ku ktorému dospel Súdny dvor. Podobne možno citovať aj rozsudok Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-397/01 až C-403/01 (B.Pfeiffer a spol.) a z neho body 110, 111, 113 a 114: „z konštantnej judikatúry založenej rozhodnutím Súdneho dvora z 10.4.1984 vo veci 14/83 Von Colson a Kamann vyplýva, že povinnosť členských štátov dosiahnuť cieľ ustanovený smernicou, pričom v zmysle článku 10 ZES štáty musia prijať všetky všeobecné alebo osobitné opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie výkonu tejto povinnosti, sa týka všetkých orgánov členských štátov vrátane súdnych orgánov v rámci ich právomoci. Je úlohou národných súdov zabezpečovať pre jednotlivcov právnu ochranu vyplývajúcu im z ustanovení komunitárneho práva a zaručovať plnú účinnosť týchto ustanovení. Národný súd aplikujúci vnútroštátne právo a najmä tie ustanovenia, ktoré boli prijaté špeciálne na účely splnenia požiadaviek smernice, je povinný v súlade s článkom 249 ods. 3 ZES v čo možno najväčšej možnej miere vykladať vnútroštátne právo v zmysle textu a účelu smernice, aby dosiahol výsledok ustanovený smernicou. Požiadavka výkladu vnútroštátneho práva v súlade s komunitárnym právom je inherentná systému, ktorý vytvára Zmluva o založení ES, pretože umožňuje

národnému súdu pri riešení sporov zabezpečiť v rámci svojich právomocí plnú účinnosť komunitárneho práva (rozhodnutie z 15.5.2003 vo veci C-160/01)“.

21. Napokon k totožnému záveru o nutnosti eurokomformného výkladu spomínaného zákonného ustanovenia a teda záveru o tom, že nie je nutné spomínané členenie splátky úveru dospel aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.2.2018, ktorého závery by mali byť zaväzné pre súdy nižšieho stupňa a to v záujme zachovania princípu právnej istoty, ktorý je jedným z najdôležitejších princíпов právneho štátu.

22. Dohoda o zrážkach zo mzdy je upravená vo všeobecnom právnom predpise, a to v § 551 Občianskeho zákonníka.

23. Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

24. Je potrebné si uvedomiť, že pri aplikácii tejto právnej úpravy na režim spotrebiteľských vzťahov a spotrebiteľských zmlúv nemožno mechanicky vychádzať len z tejto všeobecnej úpravy, ale je nevyhnutné prihliadať aj na osobitnú zákonnú úpravu pre tieto vzťahy, jej účel (ktorým je najmä ochrana spotrebiteľa). Citované ustanovenie § 551 Občianskeho zákonníka výslovne umožňuje zabezpečiť uspokojenie pohľadávky písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Predpokladá sa pritom písomná dohoda t.j. písomne zachytený stret dvoch skutočne daných, slobodných, vážnych, určitých a zrozumiteľných prejavov vôle. Aj pre túto dohodu platia všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch (§ 34 a násl. Občianskeho zákonníka). Právny úkon je v ustanovení § 34 Občianskeho zákonníka definovaný ako prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

25. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

26. Súd poukazuje na zrejmu absenciu vôle žalobkyne na uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy vzhľadom na ňou prezentované skutočnosti. Náležitou každého právneho úkonu je jednota vôle a prejavu. Prejav vôle žalobkyne však pri uzatváraní úverovej zmluvy smeroval k inému následku, než uzavretiu dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa uzavrela zmluvu s cieľom získať finančné prostriedky. Uvedenou zmluvou žalovaný v 1.rade vnútil predtlačným formulárom žalobkyne aj iný úkon než ten, ktorý bol v sfére jej záujmu a to uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy, hoci žalobkyňa nemala vôľu túto dohodu uzavrieť a navyše nemala ani reálnu možnosť obsah formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Uvedená skutočnosť vedie preto k záveru o absolútnej neplatnosti napadnutej dohody pre nedostatok vážnosti vôle žalobcu na jej uzavretie v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Dohoda bola zakomponovaná do samotného textu úverovej zmluvy. Pokiaľ uzavretie dohody bolo nevyhnutnou súčasťou tzv. podpisovacieho balíka listín, o ktorých existencii ani žalobkyňa poučená nebola, v danom prípade ako súčasť zmluvy o úvere, a dôkaz o opaku žalovaný nepredložil, nie je možné k tejto dohode ako platnej prihliadať, lebo bola výsledkom konania veriteľa, ktorý použil tieto dohody na výkon práv, ktoré mu nepatria a od počiatku zmluvného vzťahu nevyhnutne vedel, že koná úžerne a v zjavnom rozpore so spotrebiteľskou legislatívou. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov má charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej žalovaným pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch so spotrebiteľmi. Občiansky zákonník <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> v ustanovení § 53 ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, ak má byť súdmi akceptovaná, musí byť výsledkom zmluvnej autonómie strán a slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Žalovaný ako veriteľ formulárovou zmluvou do prejavu vôle žalobkyne k uzavretej zmluve o úvere, o uzavretie ktorého len mala záujem, zahrnul bez ďalšieho automatické uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy. Toto tlačivo malo typový formulárový charakter, ktorý žalobkyňa nemohla ovplyvniť. Uvedené zmluvné dojednanie tak vnucuje žalobkyne ako spotrebiteľovi určité správanie, konanie, pričom tým zvyhodňuje poskytovateľa služby ako príjemcu plnenia, čím je spôsobená nerovnováha zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V prípade nepreukázania opaku zo

strany dodávateľa zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252353'&ucin-k-dni='30.12.9999'>). Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bola uzatvorená na predtlačenom formulári v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, ako jej súčasť a žalovaný ničím nepreukázal individuálny charakter tohto dojednanja.

27. Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola individuálne dojednaná, pričom umožňuje siahnuť spotrebiteľovi na majetok a vymôcť aj plnenia, na ktoré žalovaný nemá nárok.

28. Je potrebné si uvedomiť, že žalobkyňa sa pri realizácii dohody o zrážkach zo mzdy dostáva do pozície subjektu strácajúceho právo disponovať so svojim vlastným majetkom reprezentovaným príjmom dosahovaným za výkon svojej pracovnej činnosti. Navyše, pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zo mzdy zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi aj prináležia a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok, a to s poukazom na potrebu riadneho vyhodnotenia spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či inou nezávislou inštitúciou. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd ale spravidla podnikatelia. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu podnikateľa, navyše zainteresovaného vo vlastnej veci a o vlastnom zisku. Tieto okolnosti opodstatňujú obzvlášť obozretnosť pri vykonávaní ex offo súdnej kontroly čestnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

29. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad.

30. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie smernice 93/13/EHS <aspi://module='EU'&link='31993L0013'&ucin-k-dni='30.12.9999'> jej užitočného účinku.

31. Na zdôraznenie správnosti tohto záveru Krajský súd v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Co 134/2017 z 22.2.2018 poukázal aj na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, Valéria Marcinová/POHOTOVOSTĚ, s.r.o.: „Článok 6 <aspi://module='EU'&link='31993L0013%2523%25C8l.6'&ucin-k-dni='30.12.9999'> smernice Rady 93/13/EHS <aspi://module='EU'&link='31993L0013'&ucin-k-dni='30.12.9999'> z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy. Článok 4 <aspi://module='EU'&link='31987L0102%2523%25C8l.4'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a 14 <aspi://module='EU'&link='31987L0102%2523%25C8l.14'&ucin-k-dni='30.12.9999'> smernice Rady 87/102/EHS <aspi://module='EU'&link='31987L0102'&ucin-k-dni='30.12.9999'> z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonom, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú efektivity v tom zmysle, že bránia uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu súlad zmluvy o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy s ustanoveniami preberajúcimi do vnútroštátneho právneho poriadku článok 4 uvedenej smernice alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.“

32. Nič nebráni judikovať klauzulu ako neplatnú (§ 53 ods. 5 OZ), hoci má základ v znení zákona akou je aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Dôležité sú okolnosti jej zakotvenia v zmluve a význam ostatných zmluvných podmienok (Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená

a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí; čl.4 smernice Rady 93/13 ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

33. Zmluvná podmienka môže byť posúdená ako neprijateľná v zmysle § 53 ods. 1 OZ aj vtedy, ak vychádza z dispozitívnej normy a odkláňa sa v neprospech spotrebiteľa, keď v súvislosti s ostatnými zmluvnými podmienkami umožňuje vymôcť plnenia, na ktoré veriteľ nemá nárok, ako je tomu aj v predmetnom prípade (V tejto súvislosti treba uviesť, že na účely určenia, či je zmluvná podmienka vylúčená z pôsobnosti smernice 93/13, je úlohou vnútroštátneho súdu, aby overil, či táto podmienka odráža ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré platia medzi zmluvnými stranami bez ohľadu na ich voľbu alebo ustanovenia, ktoré sa uplatnia automaticky, to znamená v prípade, ak neexistujú odlišné ustanovenia, ktoré si zmluvné strany v tomto ohľade dohodli (pozri v tomto zmysle rozsudok RWE Vertrieb, EU:C:2013:180, bod 26). So zreteľom na predchádzajúce úvahy treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 1 ods. 2 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluvná podmienka obsiahnutá v zmluve, ktorú uzavrel predajca alebo dodávateľ so spotrebiteľom, je vylúčená z pôsobnosti tejto smernice len vtedy, ak uvedená zmluvná podmienka odráža obsah záväzného zákonného alebo regulačného ustanovenia, čo overiť prináleží vnútroštátnemu súdu; bod 79., 80. rozsudku SD C-34/13 Monika Kušionová proti SMART Capital a.s.).

34. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy síce má svoj základ v znení zákona, no v spojení s ostatnými zmluvnými klauzulami a okolnosťami veci predstavuje nástroj na zinkasovanie úžerného plnenia.

35. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v spore úspešná, a preto jej súd priznal nárok na plnú náhradu trov konania.

36. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

37. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

O Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Poprad na Krajský súd v Prešove.

O Podľa § 363 C.s.p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

O Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

O Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že :

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

O Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

O Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno i meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

O Podľa § 366 prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak:

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej ujmy nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

O Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

O Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).